

Zápis ze setkání Ornitologického klubu při Labských pískovcích
ze dne 1. 3. 2025 v Krásné Lípě

- zahájení P. Benda – 9.10 hod.
- znělka
- přivítání účastníků
- přivítání přednášejícího Pawła T. Dolaty z Polska a jeho milých kolegů ornitologů, kteří s ním přijeli
- přivítání dalších hostů
- organizace setkání – poděkování Správě NP České Švýcarsko – zázemí
- bohaté občerstvení zajistily – H. Tomšíková, V. Bendová, K. Bartoňová, J. Kyjovský, příp. další, Správa NP České Švýcarsko – nápoje
- přijmutí nového člena Ornitologického klubu při Labských pískovcích – Z. Jílka (Děčín)
- noví čekatelé na členství – J. Kyjovský (Děčín), D. Klouček (Varnsdorf)
- vzhledem k tomu, že se dlouholetý člen našeho klubu M. Půlpán přestěhoval mimo Ústecký kraj, bylo dohodnuto, že již není reálné, aby se účastnil našich aktivit. Z tohoto důvodu své členství ukončil. Moc děkujeme za vše, co pro ptactvo našeho regionu vykonal!
- aktuální počet členů Ornitologického klubu je 41 + 2 čekatelé
- omluveni ze setkání – K. Lohniská, M. Půlpán, V. Beran, V. Šena, P. Lumpe, P. Svoboda, R. Neckář, M. Rohlík, J. Hykl, A. Hulko, J. Rubeš, M. Valášek (Správa NP)
- přítomni dle prezenční listiny – P. Benda, H. Tomšíková, J. Lobotka, D. Boura, U. Augst, G. Ritschel, M. Suržinová, R. Procházková, Z. Jahoda, D. Jahoda, I. Wenischová, M. Kašparová, V. Sus, M. Horyna, V. Friml, M. Malý, L. Bartoň, V. Šutera, Z. Jílek, J. Kmeť, D. Klouček, J. Kyjovský, J. Kepič, K. Kiričuk + 13 hostů + vlčák Rex
- výzva k aktualizaci kontaktů
- ukázka ornitologické literatury, jak tuzemské, tak i zahraniční
- k volnému použití byly k dispozici propagační materiály vydané Správou NP
- prezentováno bylo tematické tričko s vyobrazením rorýse obecného, které je společným produktem České společnosti ornitologické a firmy Bushman. Část výtěžku z prodeje tohoto trička je určena na ochranu ptáků.
- představení nového Zpravodaje Ornitologického klubu č. 20/2024, vydání a grafické práce provedla Střední odborná škola mediální grafiky a polygrafie Rumburk, finančně grafické práce pokryla Správa NP České Švýcarsko, tisk finančně zajistila firma JURIS, s. r. o. Ústí nad Labem
- poděkování všem, kteří přispěli svými články a příspěvky do Ornitologického zpravodaje. V této souvislosti je nutno připomenout všem autorům, že je nutné odevzdávat text a obrázky odděleně. Zjednoduší to tak velmi práci grafika.
- Bohužel se do tohoto čísla zpravodaje vloudila nepříjemná chyba – část grafu (vývoj populace sokola stěhovavého) na straně 12 chybí. Bude napraveno v následujícím čísle.
- poděkování R. Procházkové za jazykovou korekturu Ornitologického zpravodaje
- poděkování kolegyni M. Suržinové za vedení fotogalerie

- v roce 2025 se cíleně v Ptačí oblasti Labské pískovce monitorují – sokol stěhovavý, výr velký, včelojed lesní, strakapoud prostřední, datel černý a žluna šedá. Metodiky na monitoring šplhavců a včelojeda bude rozeslána. Dle zkušeností M. Valáška (zoolog Správy NP) je u včelojeda možné ještě mapovat, mimo termíny v metodice, také v druhé polovině července, kdy se intenzivně ozývají vyvedené rodinky včelojedů, a to z vyvýšeného místa s rozhledem.
- dále budou také s velkou pravděpodobností mapování ořešník kropenatý, břehule říční (pod záštitou AOPK ČR) a možná také skorec vodní (aktivita Správy NP). U tohoto druhu jsem prováděl plošné mapování v oblasti Labských pískovců (NP a CHKO) v roce 1992 a 2007.
- z plánovaných ornitologických aktivit Správy NP v roce 2025 (info od M. Valáška, Správa NP):
 - plošný akustický monitoring pomocí nahrávacích zařízení v hnízdní sezóně 2025 (zadáno externě)
 - monitoring vývoje ptačích společenstev na vybraných spáleništních a kůrovcových plochách
 - průběžná inventarizace velkých stromových hnízd (prověřování známých, vyhledávání nových); Toto je velmi důležité pro ochranu nejen ptáků, ale přírody vůbec. Zatímco skalní hnízda jsou v rámci PO monitorována dobře, o stromových hnízdech tak rozsáhlý přehled není. Dochází k tomu, že se často leckde „musí“ kácet, nebo dělat jiné zásahy, ale nikdo nedokáže přesně říci, zda v daném místě / místech onoho zásahu něco hnízdí či nikoliv; paušálním rozhodnutím tak může být poslán k zemi porost v němž je hnízdo. Správa NP bude ráda za sdílení pozorovatelů, tedy pokud najdou nebo vědí o nějakém větším hnízdě uvnitř PO Labské pískovce (ať už v NP nebo v CHKO) a chtěli by podpořit tuto ochrannářskou inventarizaci, mohou se obrátit na mě m.valasek@npcs.cz; případně – pokud zaznamenali přímo druh na hnízdě – mohou údaj sami vložit do databáze (NDOP či Avif).
- výzva ke zvýšené pozornosti u bramborníčka hnědého, který velmi ubývá. V některých státech západní Evropy je to již rarita!
- ptákem roku je konipas horský – tomuto druhu je věnována většina obsahu Ptačího světa 1/2025. V tomto čísle mají fotografie také členové našeho klubu M. Suržinová a J. Kepič. Gratulujeme!
- U. Augst prezentoval zajímavé ptačí druhy ze Saského Švýcarska
- byla podána zpráva o situaci na Zámeckém rybníce v Děčíně, kde díky nezměrnému úsilí H. Tomšíkové snad už dochází k celkovému zklidnění situace. Děkujeme!
- situace na Velkém rybníku u Rybníště je stále nepřehledná. Rybník je z větší části vypuštěn. Informace z krajského úřadu nemáme žádné.
- byl prezentován velmi krásný několikaminutový animovaný film od Joanny Dziedziak z Polska „Zrcadlo“ (pol. „Lustro“) o strace. Autorka osobně film představila a také pohovořila o jeho výrobě a neuvěřitelné pracnosti s animací.
- byla promítnuta půvabná krátká animace, kterou vytvořil ve stáří sedmi let člen našeho klubu Jurka Kmeť a byla inspirována kroužkováním ptáků.
- byla podána zpráva o nově založeném Ptačím parku Střimická výsypka u Mostu v Ústeckém kraji. Je to již sedmý ptačí park založený Českou společností ornitologickou (ČSO) a má rozlohu 251 ha. Veškeré pozemky jsou již ve vlastnictví ČSO. Aktuálně

probíhá výběr profesionálního správce tohoto ptačího parku. Veřejnost přispěla v rámci dárcovské sbírky neuvěřitelnou částkou 5, 7 mil. Kč.

- v letošním roce budou na základě objednávky instalovány ptačí budky do areálu Střední zemědělské a zahradnické školy Děčín – Libverda.
- stále jednáme s distribučními energetickými firmami o instalacích hnízdnicích podložek pro orlovce říční na sloupy elektrického vedení.
- v letošním roce bude opět v ČR mapování „nářečí strnadů obecných“. Bližší informace naleznete na www.strnadi.cz a na Facebooku nebo Instagramu (@strnadi).
- prosba o spolupráci při mapování hnízdnicích havranů polních ve Varnsdorfu
- dále G. Ritschel prezentoval ptačí zajímavosti ze Šluknovského výběžku, včetně zajímavých fotografií
- přestávka
- přednáška Pawła T. Dolaty „Čáp bílý v Polsku, v polské kultuře a webkamerový projekt "Blízko čápů" v Przygodzicích“. Jedná se o historicky první přednášku na půdě našeho klubu kolegy ornitologa ze zahraničí.

Zapsal: Pavel Benda

Foto: Jakub Juda